

Differentiaaliyhtälöiden jatkokurssi 2
Harjoitus 5, 29.11.2010

1. Olkoon $V: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $V(t) = (t^2 - 1)^2$. Tarkastele tason differentiaaliyhtälön

$$\dot{x} = \begin{pmatrix} x_2 \\ -V'(x_1) - \mu x_2 \end{pmatrix}$$

tasapainopisteitä parametrin $\mu \geq 0$ eri arvoilla.

2. Osoita, että kaikki gradienttisysteemin ω -rajapisteet ovat systeemin tasapainopisteitä.

3. Osoita, että yhden vapausasteen Hamiltonin systeemin degeneroitumaton tasapainopiste b on

- vakaa mutta ei asympotoottisesti vakaa, jos sen linearisointi on keskus ja
- epävakaa, jos sen linearisointi on satula.

Olkoon $f: U \rightarrow \mathbb{R}^n$ C^1 -vektorikenttä, jota vastaa virtaus ϕ , ja olkoon b differentiaaliyhtälön $\dot{x} = f(x)$ hyperbolinen kiintopiste. Tasapainopisteen b *globaali stabiili monisto* on

$$W^s(b) = \{x \in \mathbb{R}^2 : \phi_t(x) \rightarrow b, \text{ kun } t \rightarrow \infty\}$$

ja sen *globaali epästabiili monisto* on

$$W^u(b) = \{x \in \mathbb{R}^2 : \phi_t(x) \rightarrow b, \text{ kun } t \rightarrow -\infty\}$$

4. Osoita, että differentiaaliyhtälöt

$$\dot{x} = y$$

$$\dot{y} = x + x^2$$

ja

$$\dot{x} = y + x^2 - y^2$$

$$\dot{y} = -x - 2xy$$

ovat Hamiltonin systeemejä. Määritä kriittisten pisteiden vakaus. Määritä hyperbolisten kriittisten pisteiden globaalit stabiilit ja epästabiilit monistot.